

"Өркен қала" ЖШС
директорының 2022 жылғы
«9» ақпандагы
№01-06/09 бүйрүғымен
Бекітілген

**«Өркен қала» ЖШС-де сыйайлас
жемқорлыққа қарсы іс-қимыл
саясаты**

Нұр-Сұлтан қ., 2022 ж.

1. Жалпы ережелер

Осы Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясаты сыбайлас жемқорлық сипатындағы өкітімал іс-қимылдардың алдын алуға, сыбайлас жемқорлықтан бас тарту ахуалын қалыптастыруға бағытталған.

Осы саясаттың **мақсаты** "Өркен қала" ЖШС (бұдан әрі - Серіктестік) қызметкерлерінде сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру, сыбайлас жемқорлықтан мүлдем бас тарту; өзінің лауазымдық міндеттерін атқару кезінде парасатты мінез-құлышты қалыптастыру болып табылады.

2. Терминдер мен анықтамалар

1. Серіктестік қызметкери – Серіктестікпен еңбек қатынастарында тұрган кез келген жеке тұлға.

2. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл – Серіктестіктің лауазымды адамдарының өз өкілеттіктері шегіндегі қызметі:

- сыбайлас жемқорлықтың алдын алу, оның ішінде сыбайлас жемқорлық сипаттағы іс-әрекеттер жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайларды анықтау және кейіннен жою жөніндегі іс-қимыл (сыбайлас жемқорлықтың алдын алу).
- сыбайлас жемқорлық сипаттағы іс-әрекеттердің алдын алу, анықтау, жолын кесу және қызметтік тергел-тексеру, олардың салдарын жою (сыбайлас жемқорлыққа қарсы курсес)

3. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясат – сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылдың тиімді жүйесін құруға және сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін азайтуға бағытталған қызмет.

4. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттар – Серіктестік қызметіндегі сыбайлас жемқорлықтың алдын алуға бағытталған ұсынымдар жүйесі.

5. Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау – сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін себептерді анықтау және зерделеу жөніндегі Серіктестік қызметі.

6. Сыбайлас жемқорлықтың алдын алу – Серіктестіктің алдын алу шаралары жүйесін әзірлеу және енгізу жолымен сыбайлас жемқорлық әрекеттерін жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайларды зерделеу, анықтау, шектеу және жою жөніндегі қызметі.

3. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы міндеттермен

3.1. Саясат мынадай міндеттерді шешуді көздейді:

- сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласында бірыңғай саясат жүргізу;
- Серіктестіктің лауазымды тұлғалары мен қызметкерлерінде кез келген сыбайлас жемқорлық көріністеріне нөлдік төзімділік түсінігін қалыптастыру;
- лауазымды тұлғаларды, серіктестік қызметкерлерін, сондай-ақ үшінші тұлғаларды сыбайлас жемқорлық қызметіне тарту тәуекелін барынша азайту;

- осы Саясатқа 1-қосымшаға сәйкес сыбайлас жемқорлықтың алдын алуға және оған қарсы іс-қимылға, сыбайлас жемқорлық әрекеттерінің салдарын барынша азайтуға және жоюға бағытталған сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттарды әзірлеу және енгізу;

- Серіктестік қызметкерлерінде сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманы, сондай-ақ серіктестіктің сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы қызметтің регламенттейтін ішкі нормативтік құжаттарды қатаң сақтауға тәрбиелеу;

- Серіктестіктің ішкі нормативтік құжаттарында сыбайлас жемқорлық факторларының болуына жол бермеу;

- жұмыстарды орындау және қызметтер көрсету кезінде ашықтықты, адаптацияның және объективтілікті қамтамасыз ету.

3.2. Саясат атқаратын лауазымына, атқаратын функциялары мен жұмыс мерзіміне қарамастан, әкімшілік-басқару персоналынан және инженерлік-техникалық персоналдан серіктестік қызметкерлеріне қолданылатын жалпыға міндетті нормалар мен ережелерді қамтиды.

4. Сыбайлас жемқорлықтың алдын алу және оған қарсы іс-қимыл жөніндегі шаралар

Сыбайлас жемқорлық тәуекелі туындауы мүмкін серіктестік қызметінің бағыттары.

1) сыйлықтар және өкілдік шығыстар;

2) сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мәселелерінде үшінші тұлғаларды тарту;

3) жауапты мемлекеттік лауазымды атқаратын адамдарға, мемлекеттік функцияларды жүзеге асыруға үәкілетті адамдарға, сондай-ақ оларға теңестірілген адамдарға төлемдер;

4) демеушілік және қайырымдылық көмек көрсету;

5) серіктестік қызметі шеңберінде мәмілелер жасау, Тауарларды, жұмыстар мен көрсетілетін қызметтерді мемлекеттік сатып алуды жүргізу;

6) персоналды басқару;

7) ішкі құжаттардың қаржылық және заңдық сараптамасы..

4.1. Сыйлықтар және өкілдік шығындар.

4.1.1. Серіктестік іскерлік сыйлықтармен алмасуды және өкілдік шығыстарды, оның ішінде іскерлік қонақжайлышты жүзеге асыруды бизнесі жүргізудің қажетті болігі және жалпы қабылданған іскерлік практика деп таниды. Серіктестік іскерлік сыйлықтар мен іскерлік қонақжайлышты шығындарына қатысты адалдық пен ашықтық ахуалын көтермелейді.

4.1.2. Серіктестік қызметкерлеріне кез келген сыйлықтарды/іскерлік қонақжайлышты белгілерін/өкілдік шығыстарды ұсынуға, уәде беруге, беруге, беруге, талап етуге, сұрауға, қабылдауға тыйым салынады:

- серіктестіктің қызметін сақтауға, кеңейтуге немесе онтайландыруға немесе қандай да бір артықшылық немесе пайда алуға әсер ететін шешімдер қабылдауға іріктең әсер етудің тікелей немесе жанама мақсаты бар, егер бұл әрекеттерсіз қолайлы салдардың басталуы шындыққа жанаспайтын болып көрінсе; - серіктестік атынан емес, қызметкердің атынан беріледі;

- сыйлықтар немесе Өкілдік шығыстар немесе қонақжайлышты туралы ақпарат ашылған жағдайда серіктестік пен оның қызметкерлері үшін беделді немесе өзге де тәуекел туғызады;

- қолма-қол немесе қолма-қол ақшасыз ақша қаражаты, бағалы қағаздар, бағалы металдар болып табылады немесе ақша қаражатының және/немесе сәнді заттардың өзге де түрлерін немесе баламаларын білдіреді;

- тақырып, құн және нақты жағдай тұргысынан ақылға қонымды емес.

4.1.3. Серіктестік жүзеге асыратын сатып алудың кез келген әлеуетті қатысуышынан сыйлықтар мен қонақжайлышты белгілерін қабылдауға тыйым салынады. Іскерлік сыйлыққа немесе іс-шараға осы Саясаттың талаптарына сәйкес күмән туындаған кезде серіктестіктің лауазымды адамы немесе қызметкері серіктестіктің тікелей басшысымен немесе қауіпсіздік бөлімшесінің басшысымен кеңесу керек.

4.2. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мәселелерінде үшінші тұлғаларды тарту.

4.2.1 Серіктестік үшінші тұлғаларды тартудан және КР Сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасының, осы саясаттың қағидаттары мен талаптарын бұзатын немесе серіктестік үшін іскерлік беделін жогалту қаупін тудыратын серіктестермен бірлескен кәсіпорындарға қатысадан бас тартады. Үшінші тұлғалармен іскерлік ынтымақтастықты бастау немесе жалғастыру немесе бірлескен жобаларға қатысу туралы шешім қабылдағанға дейін серіктестіктің үшінші тұлғаларды тартуға бастамашы болған тиісті құрылымдық бөлімшелері:

- серіктестік қызметінің бағыттарын регламенттейтін ішкі нормативтік құжаттарда белгіленген рәсімдерді қатаң сақтау;

- бірлескен жобалар бойынша әріптестер туралы Сыбайлас жемқорлықтың ықтимал көріністері туралы жалпыға қолжетімді ақпаратты келесі рәсімдерді жүргізу арқылы жинауды жүзеге асыру:

а) өзінің Сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясаты мен рәсімдерінің болуы туралы мәліметтер алу, серіктестің сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы өзара ынтымақтастықты жүзеге асыруға дайындығы;

б) іскерлік беделді және мұдделер қақтығысының болмауын тексеру;

в) жалған кәсіпкерлік, сенімділік, салықтық және өзге де берешектің болуы тұргысынан мәліметтер алу.

4.2.2. Серіктестік өз тарапынан сыйбайлас жемқорлық көріністері анықталған жағдайда бірлескен жобалар бойынша үшінші тұлғалармен және серіктестермен мәмілелерді бұзу құқығын өзіне қалдырады.

4.2.3. Бірлескен жобалар бойынша үшінші тұлғалар мен серіктестерді осы саясаттың

қағидаттары мен талаптары туралы хабардар ету.

4.2.4. Қоғам үшінші тұлғалар мен серіктестердің сыйбайлас жемқорлыққа қарсы саясат пен рәсімдерді, сондай-ақ мінез-құлық стандарттарын бірлескен жобалар бойынша қабылдауын құптайды.

4.3. Жауапты мемлекеттік лауазымды атқаратын адамдарга, мемлекеттік функцияларды жузеге асыруға уәкілеттік берілген адамдарға, сондай-ақ оларға теңестірілген адамдарға төлемдер.

4.3.1. Серіктестік өз бетінше немесе өз қызметкерлері мен лауазымды адамдары арқылы жауапты мемлекеттік лауазымды атқаратын адамдар, мемлекеттік функцияларды орындауга уәкілеттік берілген адамдар, сондай-ақ оларға теңестірілген адамдар үшін серіктестік үшін коммерциялық артықшылықтар, оның ішінде қөлікке, тұруға, тамақтануға арналған шығыстар алу мақсатында олардың жақын туыстарына кез келген шығыстарды төлеуді жузеге асырмайды, ойнисауық, PR-науқандар және т.б. немесе серіктестік есебінен басқа пайда алу.

4.3.2 Серіктестіктің лауазымды тұлғалары мен қызметкерлері ҚР Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасына сәйкес мемлекеттік қызметшілермен өзара іс-қымыл жасау кезінде сыйбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар үшін дербес жауапты болады.

4.4. Демеушілік және қайырымдылық көмек көрсету.

4.4.1. Серіктестік мемлекет өкілдерінің, ұйымдардың немесе өзге де тұлғалардың өз қызметін сақтауға, кеңейтуге немесе онтайландыруға әсер ететін шешімдер қабылдауына тікелей немесе жанама түрде ықпал ету мақсатында немесе егер мұндай көмек осындай әсер ету әрекеті ретінде объективті түрде қабылдануы мүмкін болса, қайырымдылық, демеушілік және қаржылық көмек көрсетпейді. Серіктестіктің қайырымдылық және демеушілік көмек көрсетуге арналған шығыстары туралы ақпарат ашық болуға тиіс.

4.4.2. Серіктестік шенеуніктер мен қызметкерлерге өз атынан қайырымдылық және/немесе демеушілік көмек көрсетуге тыйым салмайды.

4.5. Серіктестік қызметі шенберінде мәмілелер жасау, тауарларды, жұмыстар мен көрсетілетін қызметтерді мемлекеттік сатып алуды жүргізу:

4.5.1. Тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді мемлекеттік сатып алуды жоспарлау және өткізу кезінде тек қана Қазақстан Республикасының Мемлекеттік сатып алу туралы заңнамасын басшылыққа алу қажет.

4.5.2. Мемлекеттік сатып алу туралы Қазақстан Республикасының Заңында көзделген жағдайларды қоспағанда, сатып алу үшін пайдаланылатын ақшалай қаражатты оңтайлы және тиімді жұмсауға, әлеуетті өнім берушілерге сатып алуды өткізу рәсіміне қатысу үшін тең мүмкіндіктер беруге, сатып алу процесінің ашықтығы мен ашықтығын қамтамасыз етуге, сыйбайлас жемқорлық коріністеріне жол бермеуге, әлеуетті өнім беруші және (немесе) ол тартатын қосалқы мердігер ретінде қатысуға жол бермеуге атқарушылық құжаттар бойынша орындалмаған міндеттемелері бар және Борышкерлердің бірыңғай тізіліміне енгізілген (бірлесіп орындаушы).

4.6. Персоналды басқару.

4.6.1. Серіктестік кадрлық шешімдер қабылдау кезінде объективтілік пен адалдық қағидаттарын ұстанады. Қызметкерлерді жалдау, бағалау, жылжыту және жұмыстан шыгару кезінде сыйбайлас жемқорлық тәуекелдерін болдырмай мақсатында серіктестік:

- персоналды іріктеу мен жалдаудың ашық рәсімдерін және лауазымға тиісті біліктілік талаптарын белгіленген тәртіппен әзірлейді және бекітеді;

- жұмысқа орналасуға кандидаттарды еңбек қатынастарын бастау немесе жалғастыру туралы шешім қабылдағанға дейін олардың сенімділігі мен мүдделер қақтығысының болмауы тұрғысынан тексеруді жүзеге асырады;

- өзінің негізгі қызмет көрсеткіштері мен кәсіби жетістіктерінің нәтижелілігіне қарай персоналдың қызметін бағалауды және сыйақы төлеуді жүргізеді;

- қызметкердің іскерлік қасиеттері мен біліктілігін негізге ала отырып, жоғары тұрған лауазымға жылжыту туралы шешім қабылдайды;

- ҚР заңнамасында көзделген негіздер бойынша қызметкермен еңбек қатынастарын бұзу рәсімін жүзеге асырады.

4.6.2. Лауазымды адамдар лауазымға тағайындау немесе Серіктестікпен еңбек қатынастарын жалғастыру кезінде осы Саясатқа 2-қосымшаға сәйкес сыйбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулерді қабылдауға келісім нысаны бойынша өзіне сыйбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулерді қабылдайды.

4.6.3. Серіктестіктің лауазымды адамдарының сыйбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулерді қабылдамауы лауазымға қабылдаудан бас тартуға не лауазымнан босатуға әкеп соғады, қылмыстық

жазаланатын іс-әрекет және әкімшілік құқық бұзушылық белгілері болмаған жағдайларда оларды сақтамауы өкілеттіктерін тоқтату үшін негіз болып табылады.

4.7. Ишкі құжаттардың қаржылық және құқықтық сараптамасы.

4.7.1. Серіктестіктің ішкі нормативтік құжаттарына, оның ішінде оларда сыйбайлас жемқорлықты (сыбайлас жемқорлық факторларын) көрсету үшін себептер мен жағдайлар жасауға ықпал ететін ережелердің болуы тұрғысынан бекітуге шығарылатын ішкі нормативтік құжаттардың жобаларына қаржылық және Заң сараптамасы және оларды жоюға бағытталған ұсынымдар әзірлеу.

5. Мұдделер қақтығысын болдырmaу және реттеу тәртібі

5.1. Серіктестіктің лауазымды тұлғалары мен қызметкерлері:

- мұдделер қақтығысына байланысты тәуекелдерді іске асырудың алдын алу және оларды реттеу жөнінде шаралар қабылдау.

- өзінің қызметтік міндеттерін орындау кезінде серіктестіктің мұдделерін басшылыққа алады және олардың жеке мұдделері серіктестіктің мұдделеріне қайшы келетін жағдайларды немесе жағдайларды болдырмайды. Мұдделер қақтығысы (немесе оның туындау мүмкіндігі) туындаған жағдайда осы ақпаратты серіктестіктің тікелей басшысының не жоғары тұрған басшысының назарына жазбаша нысанда жеткізу.

6. Сыбайлас жемқорлық сипаттағы іс-әрекеттер жасағаны туралы хабарлама

6.1. Егер серіктестікте серіктестіктің лауазымды адамы немесе қызметкери жасаған сыйбайлас жемқорлық әрекеті орын алғаны туралы қандай да бір күәлік болса, бұл туралы дереу өзінің тікелей немесе жоғары тұрған басшысына хабарлау қажет.

6.2. Өзге қызметкердің, сондай-ақ үшінші тұлғаның сыйбайлас жемқорлық әрекетін жасауға қондіру фактілері туындаған және/немесе қызметкерді сыйбайлас жемқорлық әрекеттерін жасауға қондіруге қатысты белгілі фактілер немесе құдіктер туралы ақпараты бар серіктестік қызметкерлері өзінің тікелей немесе жоғары тұрған басшысын дереу хабардар етуге міндетті.

7. Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарды қызметтік тергеу

7.1. Серіктестікте сыйбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар туралы барлық хабарламалар бойынша серіктестіктің тиісті құрылымдық бөлімшелерінің қатысуымен тексеру не қызметтік тергеу жүргізіледі.

7.2. Егер қызметтік тергеп-тексеру нәтижелері бойынша сыйбайлас жемқорлық фактісі анықталса, еңбек қатынастарын бұзуга және материалдарды тиісті уәкілетті мемлекеттік органдарға беруге дейін сыйбайлас жемқорлықтың кез келген көріністеріне нөлдік төзімділік қағидатын негізге ала отырып, түзету шараларын қабылдау тергеп-тексерудің аяқталуы болып есептеледі.

8. Жауапкершілік

8.1. Серіктестік қызметкерлері осы Саясат талаптарының мүлтіксіз орындалуына жауапты болады.

8.2. Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасағаны үшін тиісті жауапкершілік шаралары қолданылған серіктестіктің лауазымды адамдары мен қызметкерлері серіктестікке материалдық залалды өтеуден босатылмайды, әйтпесе ҚР сотының заңды күшіне енген шешімі бойынша.

8.3. Саясат талаптарын бұзы серіктестік қызметкерінің мәртебесіне сәйкес келмейтін әрекет ретінде қарастырылуы мүмкін және тәртіптік жаза қолдануға негіз болады.

8.4. Саясат талаптарын бұзы Қазақстан Республикасының Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы сыйбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасын бұзғаны үшін көзделген жауапкершілік шараларын қолдануға әкеп соғуы мүмкін.

8.5. Серіктестік қызметкерлері осы Саясатқа 3-қосымшада көзделген нысан бойынша осы саясатты адал ұстануға өздерінің міндеттемелерін раставуға міндетті.

9. Қорытынды ережелер

9.1. Осы Саясатты қолданысқа енгізу мерзімі Серіктестік директорының Саясатты бекіту күні болып есептелсін.

9.2. Осы Саясат Қазақстан Республикасының заңнамасына, сондай-ақ Серіктестік түріне өзгерістер мен толықтырулар енгізілген жағдайда өзгертуге жатады. Осы Саясатқа өзгерістер мен толықтыруларды Серіктестік директоры бекітеді.

**Сыбайлас жемқорлыққа қарсы
іс-қимыл саясатына
№1 қосымша**

"Өркен қала" ЖШС сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарты

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарт "Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы" Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 18 қарашадағы №410-В Заңының 10-бабының 2-тармағына, Қазақстан Республикасының Мемлекеттік қызмет істері және қоғамдық қатынастардың оқшауланған салаларындағы сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігі бекіткен сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттарды әзірлеу жөніндегі әдістемелік ұсынымдарға сәйкес әзірленді.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарт "Өркен қала" ЖШС қызметкерлерінің әкімшілік-басқару персоналынан және инженерлік-техникалық персоналдан (бұдан әрі - Серіктестік) белгілеңген ережелерді мұлтіксіз сақтауга және сыбайлас жемқорлық көріністерін болдырмауға бағытталған іс-әрекеттері мен шешімдерін айқындайды.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттың мақсаты:

- сыбайлас жемқорлықтың алдын алуға және сыбайлас жемқорлық көріністеріне жол бермеуге, құқықтық сауаттылықты және сыбайлас жемқорлық көріністеріне нөлдік төзімділікті арттыруға бағытталған ұсынымдар жүйесін белгілеу.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттың міндеттері:

- қызметкерлердің сыбайлас жемқорлыққа қарсы тұрақты мінез-құлқын қалыптастыру;

- сыбайлас жемқорлық көріністерін уақытыны анықтау және олардың жағымсыз салдарының алдын алу.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттың қолдану және орындау:

- серіктестік қызметінде жеке және заңды тұлғалардың құқықтары мен заңды мұдделерін жүзеге асыру және функцияларын жүзеге асыру кезінде қолданылады;

- серіктестіктің барлық қызметкерлерінің орындауды үшін міндетті;

- сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттың тиісінше орындалмағаны үшін серіктестік қызметкерлері дербес жауапты болады. Правила поведения работников и должностных лиц Товарищества.

1. Қызметкерлер мен лауазымды тұлғалар өз қызметінде міндетті:

- сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылға, сыбайлас жемқорлық әрекеттерін ашуға белсенді қатысуға және Қазақстан Республикасының Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы заңнамасының сақталуына дербес жауапты болуға;

- адаптацияның тұлғалардың құқықтары мен заңды мұдделерін қозғайтын шешімдер қабылдаудың ашықтығын қамтамасыз ету;

- жеке және заңды тұлғалардың құқықтары мен заңды мұдделерін қозғайтын шешімдер қабылдаудың ашықтығын қамтамасыз ету;

- өз іс-әрекеттерімен және мінез-құлқымен қоғам тарағынан сынға себеп бермеуге, сын үшін құдалауға жол бермеуге, кемшіліктерді жою және өз қызметін жақсарту үшін сындарлы сынды пайдалануға;

- әріптестерінен жоғары құқықтық және сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті сақтауды қолдау және талап ету;

- заңнамага сәйкес келмейтін және серіктестіктің мұдделеріне қайшы біреуге кіріс алуға байланысты кәсіпкерлік және өзге де қызметті жүзеге асыруға жәрдемдесуге бағытталған іс-әрекеттер жасаудан аулақ болу

- жеке және заңды тұлғалардың өз құқықтары мен заңды мұдделерін іске асыруын қыындаатын әрекеттерге (әрекетсіздікке) жол бермеу;

- басқа адамдарды сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға көндірмеу;

- заңды және жеке тұлғалардың ақшалай қаражатын, қызметтерін, сыйлықтарын, тауарларын қоса алғанда, өз функциялары мен лауазымдық міндеттерін орындағаны үшін сыйақы қабылдамауға;

- мұліктік және мұліктік емес игліктер мен артықшылықтарды алу немесе алу мақсатында таратылуға жатпайтын қызметтік және өзге де ақпаратты пайдаланбау;

- жеке және занды тұлғаларға "ақпаратқа қол жеткізу туралы" занда көзделген ақпараттан бас тартпау;
- шындыққа сәйкес келмейтін мәліметтерді таратпау;
- лауазымдық жағдайды теріс пайдалануға, негізсіз бюрократия көріністеріне, сондай-ақ дөрекілік пен біржақтылық көріністеріне жол бермеу;
- серіктестіктің құзырестіне кіретін мәселелермен жүгінген адамдардың ар-намысы мен қадір-қасиетін құрметтеу;
- жеке сипаттағы мәселелерді шешу кезінде ұйымдардың, серіктестік қызметкерлерінің және өзге де тұлғалардың қызметіне ықпал ету үшін лауазымдық жағдайды пайдаланбау және т. б.;
- зандылық қагидатын басшылыққа алуға, ҚР Конституциясының, Қазақстан Республикасының зандары мен өзге де нормативтік құқықтық актілерінің талаптарын сақтауға.

2. Өз құзыреті шеңберіндегі басқарушылық және өзге де шешімдерді дайындау және қабылдау кезінде:

- өз лауазымдық өкілеттіктеріне сәйкес функцияларды жүзеге асыру;
- сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылда, сыйбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарды ашууда белсенділік таныту;
- сыйбайлас жемқорлықтың белгілі болған фактілері туралы, сондай-ақ материалдарды жеделдетіп қарағаны немесе әуре-сарсанға салғаны үшін қандай да бір пайда алуға итермелеу туралы басшылыққа деруе баяндау;
- әріптестеріне, басшыларына және өзге де лауазымды тұлғаларға сыйлықтар бермеуге және мүліктік пайда, игілік не артықшылық алу үшін қызметтік емес қызметтер көрсетпеуге;
- тікелей немесе тікелей басшыға мұдделер қақтығысының туындауы, қызметтік міндеттерін атқару кезінде жеке мұдделілік, сыйбайлас жемқорлық мінезд-құлқына көндіру және сыйлықтар алу туралы баяндау;
- жеке және занды тұлғаларға артықшылық бермеуге, лауазымдық міндеттерін орындау кезінде олардың ықпалынан тәуелсіз болуға;
- орындау үшін алынған тапсырманың зандылығына күмәнданданғаны туралы тікелей басшыға жазбаша нысанда деруе хабарлау;
- жасалған немесе жасалатын сыйбайлас жемқорлық әрекеті туралы басшылыққа деруе баяндау;
- бағынысты қызметкерлердің міндеттері мен өкілеттіктерінің көлемін нақты және нақты анықтау;
- мұдделер қақтығысына жол бермеуге, оларды Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес жою жөнінде шаралар қабылдауға;
- егер тікелей басшының өзі мұдделер қақтығысына қатысса, жоғары тұрган басшылыққа жүргіну;
- бағыныстағы қызметкерлер арасында еңбек жүктемесінің біркелкі бөлінбеуіне жол бермеу;
- олардың қызметінің нәтижелерін бағалау, сондай-ақ көтермелеу және жазалау шараларын қолдану кезінде әділдік пен объективтілік таныту;
- қызметтен тыс сипаттағы мәселелерді шешу кезінде қарамағындағылардың қызметіне ықпал ету үшін қызметтік жағдайды пайдаланбау;
- олардың қызметінің нәтижелерін бағалау, сондай-ақ көтермелеу және жазалау шараларын қолдану кезінде әділдік пен объективтілік таныту;

3. Серіктестіктің ішкі нормативтік құжаттарының жобаларын дайындау кезінде:

- ішкі нормативтік құжаттарды әзірлеу сатысында азаматтардың занда белгіленген құқықтары мен бостандықтарын мұлтіксіз ескеру қажет;
- әзірленіп жатқан ішкі нормативтік құжаттардың жобалары нормативтік құқықтық актілерге қайшы келмеуге тиіс;
- ішкі нормативтік құжаттардың жобаларын дайындау барысында серіктестіктің және өзге де занды тұлғалардың занды мұдделерінің бұзылуына жол бермеуге;
- ішкі нормативтік құжаттардың жобалары Серіктестік құзыретінің шегінен шықпауы тиіс;
- басқа құрылымдық бөлімшелердің мұдделерін қозғайтын ішкі нормативтік құжаттардың әзірленген жобалары тиісті құрылымдық бөлімшелермен талқылау және келісу рәсімінен өтуі тиіс;
- ішкі нормативтік құжаттарда сыйбайлас жемқорлық факторлары немесе олардың белгілері бар нормаларды пайдаланбау;
- ішкі нормативтік құжаттарды әзірлеу кезінде жекелеген жеке және (немесе) занды

тұлғалардың мүдделері үшін нормалардың қабылдануына жол бермеуге.

4. Тауарларды, жұмыстарды, корсетілетін қызметтерді сатып алуға байланысты сатып ауды жүзеге асыру кезінде лауазымды тұлғаларға:

- сатып алу үшін пайдаланылатын ақшалай қаражатты оңтайлы және тиімді жүмсау;
- "Мемлекеттік сатып алу туралы" Қазақстан Республикасының Заңында көзделген жағдайларды қоспағанда, әлеуетті өнім берушілерге сатып ауды өткізу рәсіміне қатысу үшін тең мүмкіндіктер беруге;
- сатып алу процесінің ашықтығы мен ашықтығын қамтамасыз ету;
- сыйбайлас жемқорлық көріністеріне жол бермеу;
- атқарушылық құжаттар бойынша орындалмаған міндеттемелері бар және Борышкерлердің бірыңғай тізіліміне енгізілген әлеуетті өнім беруші және (немесе) ол тартатын қосалқы мердігер (бірлесіп орындаушы) ретінде қатысуға жол бермеу.

5. Серіктестік қызметі саласында туындастын өзге де өзара қарым-қатынастар кезінде:

- сұрау салуларды қабылдаудан негіzsіз бас тартуға, оларды қарау кезінде әуре-сарсанға салуга және дәйектік мәліметтер беру фактілеріне жол бермеуге;
- жеке мұліктік және мұліктік емес пайда алу үшін өзінің лауазымдық өкілеттіктерін және онымен байланысты мүмкіндіктерді пайдаланбау;
- дөрекілік, адамның қадір-қасиетін қорлау, әдепсіздік, дұрыс емес мінезд-құлық фактілеріне жол бермеу;
- кадрларды туыстық, жерлестік және жеке адалдық белгілері бойынша іріктеу және орналастыру жағдайларына жол бермеу, меритократия қағидаттарының сақталуын қамтамасыз ету;
- нақты орындалмайтын немесе олардың лауазымдық міндеттерінен тыс, сондай-ақ заңнамаға қайшы келетін өкімдер бермеуге;
- серіктестік қызметкерлерімен не тәуелді тұлғалармен ақшалай немесе өзге де мұліктік сипаттағы құмар ойындарға қатыспау;
- іскерлік этика кодексін сақтау;
- өздеріне белгілі болған сыйбайлас жемқорлық құқық бұзушылық жағдайлары туралы серіктестік және(немесе) Құқық қорғау органдары басшылығының назарына дереу жеткізу;
- Қазақстан Республикасының Заңында тәртіптік, өкімшілік не қылымстық жауапкершілік көзделген теріс қылыштар мен өзге де құқық бұзушылықтар жасауға жол бермеуге және т. б.;
- қызметтік емес немесе жеке тапсырмаларды орындау үшін серіктестік қызметкерлерін тартуға жол бермеу;
- азаматтар мен заңды тұлғалардың құқықтарының, бостандықтары мен заңды мүдделерінің сақталуын және қорғалуын қамтамасыз ету, Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен және мерзімдерде олардың өтініштерін қарау және олар бойынша қажетті шаралар қабылдау;
- Серіктестік басшыларының тапсырмаларын, лауазымдық өкілеттіктері шегінде шығарылған бұйрықтары мен өкімдерін орындау;
- Серіктестік қызметкерлерінің жеке өміріне, ар-намысы мен қадір-қасиетіне қатысты мәліметтерді жария етпеу.
- Қазақстан Республикасының заңдарында белгіленген шектеулерді сақтау. Серіктестік қызметкерлерінің сыйбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттың сақталуын бақылау серіктестіктің тиісті құрылымдық бөлімшелерінің басшыларына жүктеледі.

**Сыбайлас жемқорлыққа қарсы
іс-қимыл саясатына
№2 қосымша**

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулерді қабылдау туралы келісім

Мен, _____ (Тегі, Аты, Әкесінің аты)
(лауазымын көрсету)

ҚР Сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасының, "Өркен қала" ЖШС-де сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясатының талаптарын сақтау, Менің өкілеттіктерімді жеке, топтық және өзге де қызметтік емес мүдделерде пайдалануға әкел соғуы мүмкін іс-әрекеттер жасауга жол бермеу мақсатында өзіме сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулер қабылдаймын:

1) өз функцияларын орындаумен үйлеспейтін қызметті жүзеге асыру;

2) лауазымды адамдардың жақын туыстарымен (ата-аналары (ата-анасы), балалары, асырап алушылары, асырап алынғандары, ата-анасы бір және ата-анасы бөлек аға-інілері мен апа-сіңлілері, атасы, әжесі, немерелері), жұбайлары мен жекжаттарымен (бауырлары, апа-сіңлілері, ата-аналары мен балалары) бір бөлімшеде болатын лауазымдарға болуына жол берілмеуі жұбайы (зайыбы) немесе - егер бөлімшелер әртүрлі болса-лауазым функционалды түрде (бизнес - процестер бойынша) олардың жақын туыстары атқаратын лауазымдармен байланысты;

3) мүліктік және мүліктік емес игліктер мен артықшылықтар алу немесе алу мақсатында ресми таратылуға жатпайтын ақпаратты пайдалануға құқылы;

4) Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес лауазымдық өкілеттіктерін орындауға байланысты сыйлықтар қабылдау.

Толтырылған және қол қойылған нысан-серіктестікте лауазымдық міндеттерін атқарған күннен бастап растау серіктестіктиң лауазымды адамының жеке ісінде сақталады.

_____ қолы, аты-жөні лауазымы

**Сыбайлас жемқорлыққа қарсы
іс-қимыл саясатына
№3 қосымша**

Растау

- (Тиісті ұяшықтарды белгіленіз)
- "Өркен қала" ЖШС-де сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясатын зерттегенімді растаймын;
- мен ҚР Сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасында, "Өркен қала" ЖШС-де сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясатында белгіленген талаптарды қатаң сақтауга міндеттенемін;
- Маган ҚР Сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасын, "Өркен қала" ЖШС-де сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясатын бұзған жағдайда мені жауапкершілікке тартуға, оның ішінде ҚР заңнамасында белгіленген тәртіппен атқаратын қызметтінен босатуға болатындығы туралы хабарланды.

Толтырылған және қол қойылған нысан-серіктестікте еңбек және/немесе лауазымдық міндеттерін атқарған сәттен бастап растау Серіктестік қызметкерінің жеке ісінде сақталады.

қолы, аты-жөні лауазымы